NORAKSTS
Lieta Nr.A420514611
A01749-12/22

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA**
**RĪGAS TIESU NAMS**

# S P R I E D U M S

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2012.gada 19.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Lauma Paegļkalna,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību *„/Nosaukums/”* pārstāvim *J.S.*,

atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvjiem *A.L.*, *G.R.* un *D.S.*,

atklātās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību *„/Nosaukums/”* pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2011.gada 7.marta lēmuma Nr.22.4.6/15878 atcelšanu,

**Aprakstošā daļa**

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – atbildētājs) Nodokļu kontroles pārvalde sabiedrībai ar ierobežotu atbildību *„/Nosaukums/”* (turpmāk arī – pieteicēja) veica datu atbilstības pārbaudi par 2009.gada decembri, 2010.gada janvāri, februāri, martu un aprīli.

Pārbaudes rezultātā ar Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes direktores 2010.gada 20.decembra lēmumu Nr.23.20.3/67949 (turpmāk – lēmums par pārbaudes rezultātiem) par 2009.gada decembri, 2010.gada janvāri, februāri, martu un aprīli pieteicējai papildus aprēķināti un nomaksai budžetā noteikti šādi nodokļu maksājumi: pievienotās vērtības nodoklis Ls 86874,99 un nokavējuma nauda Ls 10241,36, kā arī samazināts no budžeta atmaksājamais pievienotās vērtības nodoklis par Ls 5040,05.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2011.gada 7.marta lēmumu Nr.22.4.6/15878 (turpmāk – Lēmums) lēmums par pārbaudes rezultātiem atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[1.1] No lietas materiāliem redzams, ka pieteicēja, pamatojoties uz SIA *"/Nosaukums 2/"* un SIA *"/Nosaukums 3/"* vārdā noformētajām pavadzīmēm un rēķiniem 2009.gada decembra un 2010.gada janvāra līdz aprīļa pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās uzrādījusi priekšnodokli kopumā Ls 91915,04 (Ls 17687,94 + Ls 74227,1).

[1.2] SIA *"/Nosaukums 2/"* amatpersona *P.Š.* un SIA *"/Nosaukums 3/"* amatpersona *O.V.* noliedz darījumu esību, paskaidrojot, ka par attiecīgo sabiedrību amatpersonu kļuvuši pēc trešo personu lūguma un nevienu nav pilnvarojuši rīkoties savā vārdā. Minētajām amatpersonām nav informācijas par sabiedrības saimnieciskās darbības veidu, grāmatvedības uzskaiti, darba organizāciju un darbinieku skaitu, kā arī viņi nezina, kas noformēja darījumu dokumentus un noslēdza līgumus ar darījumu partneriem.

[1.3] SIA *„/Nosaukums 3/"* saskaņā ar noslēgto līgumu bija apņēmusies pabeigt celtniecības darbus 92 dzīvokļos simt divdesmit dienu laikā no darbu uzsākšanas dienas. Tā kā sabiedrība Valsts ieņēmumu dienestam nav iesniegusi uzņēmuma gada pārskatu par 2009.gadu, nodokļu administrācijas rīcībā nav informācijas par SIA *„/Nosaukums 3/"* materiāltehniskajām iespējām veikt reālu saimniecisko darbību un sniegt celtniecības pakalpojumus.

[1.4] SIA *„/Nosaukums 3/"* iesniegtajos pārskatos par 2010.gada martu deklarēti trīs darba ņēmēji, bet par 2010.gada aprīli – divi darba ņēmēji. Minētajos ziņojumos nav deklarēts darba ņēmēju faktiski nostrādāto stundu skaits. Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz Darba likuma 131.pantā noteikto darbinieka darba laiku (astoņas stundas dienā, 40 stundas nedēļā), atzinis, ka ir apšaubāma celtniecības darbu izpilde norādītajā apjomā un termiņā ar SIA *„/Nosaukums 3/"* deklarēto darba ņēmēju skaitu un faktiski nostrādātajām darba stundām.

[1.5] SIA *"/Nosaukums 2/"* nav bijuši materiāltehniskie resursi, lai sniegtu darījuma attaisnojošajos dokumentos norādītos pakalpojumus. SIA *"/Nosaukums 2/"* uzņēmuma gada pārskatā par 2008.gadu bilances aktīvu daļā 2008.gada 31.decembrī deklarējusi pamatlīdzekļu vērtību Ls 133.

[1.6] SIA *"/Nosaukums 2/"* Valsts ieņēmumu dienestā deklarēts pamatdarbības veids – bāru darbība un reģistrēta struktūrvienība Nakts klubs, */adrese/*, kas ir četrstāvu administratīvā ēka, līdz ar to ir apšaubāma pavadzīmēs un nodokļu rēķinos norādīto preču (reklāmas avīzes *„/Nosaukums/"*) izgatavošana minētajos apjomos telpās, kas ir paredzētas izklaides un atpūtas pasākumiem.

[1.7] SIA *"/Nosaukums 2/"* nav reģistrēti transportlīdzekļi, un nodokļu rēķinos preču pārvadātājs nav norādīts.

[1.8] Apkopojot Valsts ieņēmumu dienestam sniegto informāciju, konstatēts, ka SIA *„/Nosaukums 2/"* un SIA *„/Nosaukums 3/"* nevarēja piegādāt preces un sniegt pakalpojumus un ka SIA *"/Nosaukums 2/"* un SIA *"/Nosaukums 3/"* rekvizīti izmantoti faktiski neesošu

darījumu noformēšanai, un pieteicēja ierakstus grāmatvedības reģistros veikusi, izmantojot nepatiesu informāciju saturošus rēķinus un pavadzīmes.

[2] Pieteicēja tiesā iesniegtajā pieteikumā un pieteikuma papildinājumos pārsūdzēto Lēmumu lūdz atzīt par nepamatotu.

Pieteikums un tā papildinājumi, kā arī tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi pamatoti ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] Visi darījumi ir slēgti ņemot vērā pieteicējas un līdzēju SIA *„/Nosaukums 2/"* un SIA *„/Nosaukums 3/"* intereses, sadarbības iespējas un izdevīgumu, no brīvas gribas, bez maldības, viltus vai spaidiem.

[2.2] Visi priekšnodokļa atskaitīšanai noteiktie kritēriji ir izpildīti, tādejādi minētie darījumi faktiski ir notikuši, un pieteicēja bija tiesīga veikt priekšnodokļa atskaitījumus.

[2.3] Darījuma dalībnieka SIA *„/Nosaukums 2/"* pārstāvības tiesības tika pārbaudītas un tika konstatēs, ka saskaņā ar Uzņēmuma reģistra datiem SIA *"/Nosaukums 2/"* amatpersonai *P.Š.* ir tiesības pārstāvēt sabiedrību atsevišķi un viņam nav reģistrēti nekādi pārstāvības ierobežojumi.

[2.4] Bez vienīgā valdes locekļa tiešas līdzdalības nav iespējams atvērt norēķinu kontu, kā arī veikt jebkādas darbības ar tajā esošajiem naudas līdzekļiem, no kā izriet, ka SIA*"/Nosaukums 2/"* un SIA *"/Nosaukums 3/"* valdes locekļi vai nu personiski, vai pilnvarojot citas personas, ir veikuši darbības ar norēķinu kontiem un tajā esošajiem līdzekļiem. Visi maksājumi par sniegtajiem pakalpojumiem ir veikti uz pavadzīmēs/rēķinos norādītajiem kontiem, un SIA *"/Nosaukums 2/"* un SIA *"/Nosaukums 3/"* maksājumus ir saņēmusi, kas apliecina, ka darījumi tika noslēgti un pakalpojumi ir saņemti tieši no SIA *"/Nosaukums 2/"* un SIA*"/Nosaukums 3/"*. Pieteicēja nevar uzņemties atbildību par to, kādā veidā darījuma partneru valdes locekļi ir saņēmuši pilnvarojumu rīkoties sabiedrības vārdā.

[2.5] Pakalpojumi no SIA *"/Nosaukums 2/"* un SIA *"/Nosaukums 3/"* tika saņemti, ko apliecina pieteicējas un SIA *"/Nosaukums 2/"* un SIA *"/Nosaukums 3/"* noslēgtie līgumi, pavadzīmes un rēķini. Darījuma faktu apliecina arī darījuma partneru valdes locekļu parakstīti apliecinājumi, kas iesniegti Valsts ieņēmumu dienestam.

[2.6] SIA *"/Nosaukums 2/"* kā pievienotās vērtības nodokļa maksātājs ir reģistrēta 2007.gada 31.augustā, izslēgts 2010.gada 12.augustā, darījumi starp pieteicēju notikuši laika periodā no 2009.gada decembra līdz 2010.gada martam, tātad laika periodā, kad SIA *„/Nosaukums 2/"* bija pievienotās vērtības nodokļa apliekamā persona.

SIA *"/Nosaukums 3/"* kā pievienotās vērtības nodokļa maksātājs ir reģistrēta 2007.gada 31.augustā, izslēgts 2009.gada 18.augustā, darījumi starp pieteicēju notikuši laika periodā no 2009.gada decembra līdz 2010.gada aprīlim, tātad laika periodā, kad SIA *"/Nosaukums 3/"* bija pievienotās vērtības nodokļa apliekamā persona.

[2.7] Pieteicēja pieļauj, ka SIA *"/Nosaukums 3/"* pakalpojuma sniegšanai piesaistīja trešās personas, no pieteicējas viedokļa būtisks ir pakalpojuma sniegšanas savlaicīgums un

kvalitāte. Remontēto dzīvokļu Nr.*/numurs/*, */numurs 2/* un */numurs 3/*, kas atrodas */adrese/*, remontdarbu veikšanu apliecina to apraksti un fotofiksācijas.

[2.8] SIA *"/Nosaukums 2/"* 2010.gada janvārī, saskaņā ar Lēmumā norādītajiem datiem bija 40 darbinieki, kas ir pilnīgi pietiekami, lai nodrošinātu *„/Nosaukums/"* avīzes drukāšanu un izplatīšanu. Apstāklis, ka SIA *"/Nosaukums 2/"* īpašumā darījumu veikšanas brīdī nebija neviens transportlīdzeklis, vēl nav pamats apšaubīt pašu darījuma faktu.

[2.9] Apstāklis, ka Valsts ieņēmumu dienests nevarēja izsekot SIA *"/Nosaukums 2/"* un SIA *"/Nosaukums 3/"* saimnieciskajai darbībai, nevar ierobežot pieteicējas tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumu. Neviena no tiesību normām neparedz pienākumu pieteicēja grāmatvedībā norādīt arī pārējos starpniecības darījuma dalībniekus.

[3] Rakstveidā un tiesas sēdē izklāstītajos paskaidrojumos Valsts ieņēmumu dienests pieteicējas pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem apsvērumiem.

**Motīvu daļa**

[4] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus un noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[5] Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles pārvalde veikusi pieteicējas datu atbilstības pārbaudi un nav atzinusi pieteicējas darījumus ar grāmatvedības dokumentos reģistrētajām darījuma partnerēm SIA *„/Nosaukums 2/"* un SIA *„/Nosaukums 3/"*, kā rezultātā par 2009.gada decembri un 2010.gada janvāri, februāri, martu un aprīli papildu nomaksai budžetā aprēķinājusi pievienotās vērtības nodokli, nokavējuma naudu un soda naudu, kā arī samazinājusi no budžeta atmaksājamo pievienotās vērtības nodokli un saistībā ar to noteikusi soda naudu.

Pārbaudē secināts, ka pieteicēja ir veikusi ierakstus grāmatvedības reģistros un pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās, pamatojoties uz rēķiniem, kas saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.pantu nav atzīstami par grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem un pievienotās vērtības nodokļa rēķiniem, atbilstoši kuriem veicami priekšnodokļa atskaitījumi.

[6] Pieteicējas ieskatā darījumu attiecības ar pārbaudē neatzītajiem darījuma partneriem apliecina savstarpēji parakstītie rēķini un pavadzīmes.

Likuma „Par grāmatvedību" 2.pants imperatīvi noteic, ka grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts un notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī. Turklāt grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem. Likuma 7.panta pirmā daļa paredz, ka grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem, kas apliecina uzņēmuma saimnieciskā darījuma esamību un kurā ietverti tiesību normā norādītie dokumenta rekvizīti un informācija par saimniecisko darījumu.

Tātad grāmatvedības reģistros ieraksti izdarāmi, tikai pamatojoties uz tādiem attaisnojuma dokumentiem, kuri nevis pēc formas, bet pēc būtības apliecina, ka darījums, ko šis dokuments atspoguļo, patiesi ir noticis. Tādējādi attaisnojuma dokumentu esība pati par sevi neapliecina darījuma faktu jeb, citiem vārdiem, ja starp personām tiek noslēgts privāttiesisks darījums, tas automātiski nenozīmē, ka šāds darījums faktiski ir noticis. Lai atzītu darījuma faktisko esību, ir nepieciešams vērtēt visus pierādījumus kopsakarā. Turklāt svarīgi ir konstatēt, vai un kā šie darījumi ir atspoguļoti personu grāmatvedības pirmdokumentos un uzskaites reģistros.

[7] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka tikai Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai. Savukārt atbilstoši šī likuma 1.panta 9.punkta a) apakšpunktam priekšnodoklis ir pievienotās vērtības nodokļa summa, kas norādīta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajai personai izrakstītajā pievienotās vērtības nodokļa rēķinā par iegādātajām precēm vai saņemtajiem pakalpojumiem tās saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Atbilstoši Senāta pastāvīgajai judikatūrai no minētajām tiesību normām izriet, ka priekšnodokli persona var atskaitīt, pastāvot visiem minētajiem priekšnoteikumiem: 1) persona ir reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamā persona; 2) tā saņēmusi pievienotās vērtības nodokļa rēķinu; 3) pakalpojums vai preces saņemtas no citas ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas, kas atbilstošā kārtībā reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā; 4) saņemtās preces vai pakalpojums tiek izmantoti savu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna ar pievienotās vērtības nodokli apliekama prece vai pakalpojums. Savukārt, ja kāds no minētajiem priekšnoteikumiem nav konstatējams, personai nav tiesību atskaitīt priekšnodokli.

Citiem vārdiem, lai personai rastos tiesības atskaitīt priekšnodokli, jābūt reāli notikušiem darījumiem ar konkrēto rēķinā norādīto ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu, tātad nodokļu rēķiniem ir jāatbilst faktiski notikušiem darījumiem. Tādēļ tas vien, ka pieteicēja ir iesniegusi tās ieskatā darījumus apliecinošus attaisnojuma dokumentus, nenozīmē, ka minētie darījumi ir faktiski notikuši. Darījumu faktiskā esamība tiesai izskatāmās lietas ietvaros ir jāpārbauda.

Līdz ar to tiesai jāvērtē, vai konkrētajā gadījumā ir izpildīti visi priekšnoteikumi, lai pieteicējai rastos tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu. Proti, lietā izšķirams strīds par pieteicējas tiesībām atskaitīt priekšnodokli darījumos ar pieteicējas pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās uzrādītajām personām.

[8] No pārsūdzētā Lēmuma secināms, ka atbildētājs nav atzinis pieteicējas tiesības atskaitīt priekšnodokli par darījumiem, kas noslēgti ar pieteicējas darījuma partnerēm SIA

*„/Nosaukums 2/”* un SIA *„/Nosaukums 3/”*, jo pārbaudes ietvaros konstatēts, ka minētās sabiedrības pieteicējai nav piegādājušas preces un nav sniegušas pakalpojumus.

[9] Pieteicēja 2009.gada decembrī un 2010.gada janvārī, februārī un martā kā priekšnodokli atskaitījusi no SIA *„/Nosaukums 2/”* saņemtajās pavadzīmēs un rēķinos norādītās pievienotās vērtības nodokļa summas Ls 84228,11 apmērā par avīzes *„/Nosaukums/”* drukāšanu un izplatīšanu.

Valsts ieņēmumu dienests, pārbaudot ziņas par SIA *„/Nosaukums 2/”*, konstatējis, ka tās iesniegtajā gada pārskatā par 2008.gadu bilances aktīvu daļā 2008.gada 31.decembrī deklarēto pamatlīdzekļu vērtība ir Ls 133. Tāpat Valsts ieņēmumu dienests konstatējis, ka izrakstītajās pavadzīmēs preču pārvadātājs nav norādīts. Saskaņā ar Ceļu satiksmes direkcijas ziņām SIA *„/Nosaukums 2/”* transportlīdzekļi nav reģistrēti. Tādējādi iestāde atzinusi, ka SIA *„/Nosaukums 2/”* nav bijuši materiāltehniskie resursi, lai sniegtu drukāšanas un piegādes pakalpojumus. Tāpat iestāde ir apšaubījusi SIA *„/Nosaukums 2/”* spējas nodrošināt avīzes izgatavošanu telpās, kas paredzētas izklaides un atpūtas pasākumiem, jo, ņemot vērā Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto pamatdarbības veidu – „bāru darbība” – */adrese/*, reģistrēta struktūrvienība „Nakts klubs”.

SIA *„/Nosaukums 2/”* pārbaudāmajā periodā bija nodarbināti vairāki darba ņēmēji, atsevišķos mēnešos pat vairāki desmiti. Savukārt vienīgā persona, kurai šajā periodā bija tiesības pārstāvēt SIA *„/Nosaukums 2/”*, bija *P.Š.*

Tāpat pārbaudē konstatēts, ka SIA *„/Nosaukums 2/”* 2010.gada 12.augustā izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistra pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju neiesniegšanas dēļ. Turklāt SIA *„/Nosaukums 2/”* par 2010.gada janvāri izvērstā veidā nebija deklarējusi realizācijas darījumus.

[10] 2009.gada 2.decembrī starp pieteicēju un SIA *„/Nosaukums 2/”* noslēgts līgums, saskaņā ar kuru pārdevēja – SIA *„/Nosaukums 2/”* pārdod un pircēja – pieteicēja pērk reklāmas avīzi *„/Nosaukums/”*. Līgums ietver tipveida nosacījumus, taču līgums neietver specifiskus noteikumus, tostarp tajā nav atrunāta preces piegādes kārtība *(lietas I sējuma 41.-42.lapa)*.

Atbilstoši izrakstītajiem rēķiniem un pavadzīmēm SIA *„/Nosaukums 2/”* sniegusi gan tikai avīzes *„/Nosaukums/”* drukāšanas pakalpojumus, gan arī drukāšanas un izplatīšanas pakalpojumus kopā. Citiem vārdiem, pieteicējas darījuma partnere ir drukājusi pieteicējai nepieciešamo avīzi *„/Nosaukums/”* un atsevišķos gadījumos veikusi arī tās piegādi. Vienlaikus no lietā esošajām pavadzīmēm un rēķiniem nav konstatējams, kas ir atbildīgs par preču piegādi *(lietas I sējuma 43.-55.lapa)*. Proti, nevienā pavadzīmē nav norādīts piegādei izmantotais transportlīdzeklis.

Tiesa neapšauba, ka SIA *„/Nosaukums 2/”* piegādes nodrošināšanai varēja izmantot citas personas sniegtos pārvadājumu pakalpojumus. Taču lietā nav neviena pierādījuma tam, ka šādus pakalpojumus kāda trešā persona būtu sniegusi. Tiesa kritiski vērtē tiesas sēdē nopratinātās liecinieces, bijušās SIA *„/Nosaukums 2/”* darbinieces *D.A.*, liecināto, ka viņa nodrošinājusi SIA *„/Nosaukums 2/”* drukāto bukletu piegādi. Lieciniece par minētajiem

bukletiem atcerējās tikai pēc tam, kad tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzdeva lieciniecei jautājumu, vai viņa var apliecināt, ka SIA *„/Nosaukums 2/"* nodarbojās ar reklāmas pakalpojumu sniegšanu. Pēc šī jautājuma lieciniece spēja precīzi norakstūrot bukletu vizuālo izskatu, ka arī aprakstīt faktisko bukletu tālāko piegādi. Tiesai šīs liecības šķiet apšaubāmas, jo sākotnēji, atbildot uz tiesas jautājumiem, lieciniece nezināja par citiem SIA *„/Nosaukums 2/"* darbības veidiem. Tāpat tiesai šķiet apšaubāmas *D.A.* liecības par fizisko bukletu piegādi, jo pirms viņas nopratinātais SIA *„/Nosaukums 2/"* valdes loceklis *P.Š.* ne tiesas sēdē sniegtajās liecībās, ne arī iestādei iesniegtajā apliecinājumā minēto faktu nenorādīja *(lietas I sējuma 38.-39.lapa, II sējuma 8.-11.lapa).*

Ņemot vērā minēto, tiesa negūst apstiprinājumu, ka SIA *„/Nosaukums 2/"* bija preču piegādes nodrošināšanai nepieciešamie transportlīdzekļi, kas patiešām būtu varējuši tikt izmantoti darījumu izpildei.

[11] Pārbaudes ietvaros konstatēts, ka SIA *„/Nosaukums 2/"* amatpersona *P.Š.* Finanšu policijas pārvaldei 2010.gada 1.jūnijā sniegtajās liecībās norāda, ka par amatpersonu kļuvis pēc trešās personas – *A.A.* lūguma. Nevienu nav pilnvarojis rīkoties savā vārdā, nevar arī paskaidrot, ar ko tieši nodarbojies SIA *„/Nosaukums 2/"*. Tāpat arī nezina par darbinieku skaitu minētajā uzņēmumā, ne grāmatvedības uzskaiti, nedz arī par līgumiem un materiāli tehniskajiem līdzekļiem. Tāpat *P.Š.* nekādas deklarācijas un pārskatus Valsts ieņēmumu dienestam nav sniedzis, nedz arī saņēmis preču pavadzīmes/rēķinus. Arī uz citiem jautājumiem par SIA *„/Nosaukums 2/"*, proti, par to, kā tika atrasti piegādātāji un pircēji, kas bija pakalpojumu saņēmējs, kādas preces un pakalpojumi tika saņemti u.tml., nespēja paskaidrot *(lietas I sējuma 148.-152.lapa).*

Savukārt 2010.gada 19.oktobrī sniegtajos paskaidrojumos un 28.oktobrī parakstītajā apliecinājumā *P.Š.* sniedzis citādu notikumu izklāstu.

Proti, *P.Š.* 2010.gada 19.oktobra paskaidrojumos norāda, ka SIA *„/Nosaukums 2/"* veica saimniecisko darbību, kas bija saistīta ar nakts kluba darbības nodrošināšanu. Reģistrēt uzņēmumu uz sava vārda vēlējies pats, lai gan faktiski palīdzējis *A.K.* Pārreģistrējot uzņēmumu, tika pārņemtas arī tās iepriekšējās saistības, pārņemts arī nakts klubs un lielākā daļa darbinieku, kuri tajā jau bija nodarbināti. Bez nakts kluba sabiedrība nodarbojās arī ar reklāmas pārdošanu, viņaprāt, arī ar tirdzniecību. *P.Š.* bija atbildīgs par kluba darba nodrošināšanu, bet *A.K.* nodarbojies ar visām pārējām lietām, tostarp ar reklāmu, ar tirdzniecību, pārzinājis un pārvaldījis finanses. *P.Š.* bija izsniedzis viņam pilnvaru rīkoties sabiedrības vārdā, organizēt darījumus, kārtot visas finanšu lietas. Taču visus dokumentus, kurus *P.Š.* nav sagatavojis (līgumus, pavadzīmes, deklarācijas u.c.), parakstījis tikai pats. *A.K. P.Š.* paskaidrojis, kāpēc ir jāparaksta tieši šie dokumenti, kurus viņš devis parakstīt. Par darījumiem, kurus organizēja *A.K.*, bijis informēts tikai no viņa stāstītā, bet *P.Š.* redzējis dokumentus, tos parakstot, un *A.K.* teiktais atbilda dokumentos norādītajam. 2010.gada pavasarī *A.K.* kaut kur pazuda, *P.Š.* nav varējis iegūt nekādu informāciju par to, kas notiek ar uzņēmumu, kāds ir finanšu stāvoklis un naudas atlikums, kādi iesāktie darījumi nav pabeigti. Kluba darba nodrošināšanā *P.Š.* daudz palīdzējis *A.A.*, kurš klubā bieži uzturējās, jo tur bija nodarbināta viņa sieva. Viņš kontaktējās arī ar *A.K.*, kurš prasīja arī *A.A.* padomu vairākos

jautājumos. Tāpat *P.Š.* norādījis, ka bijis nevērīgs un iespaidojams, tādēļ pakļāvies spiedienam un ietekmēšanai un parakstījis liecības, kas neatbilst faktiskajiem apstākļiem *(lietas I sējuma 33.-35.lapa).*

Savukārt 2010.gada 28.oktobra apliecinājumā *P.Š.* apliecina, ka viņa paraksts uz dokumentu oriģināliem un pielikumā pievienotajām to kopijām, kas atbilst oriģināliem, ir oriģināls. Dokumentus (pavadzīmes un rēķinus) ir parakstījis pats, apzinoties tiesības un pienākumus, ko uzņēmies. Tāpat viņš apliecina, ka visi darījumi ir faktiski notikuši, darījumus apliecinošie dokumenti ir sastādīti, visi norēķini veikti, ņemot vērā pieteicējas pasūtījumus un SIA *„/Nosaukums 2/"* ar savu darbaspēku un resursiem sniegtos pakalpojumus un veiktos darbus. Apliecina, ka SIA *„/Nosaukums 2/"* ir izpildījusi visas saistības un pieteicēja ir pilnībā norēķinājusies *(lietas I sējuma 38.-39.lapa).*

Tiesas sēdē nopratināts kā liecinieks *P.Š.* liecināja, ka SIA *„/Nosaukums 2/"* nodarbojies arī ar reklāmu, tirdzniecību. Reklāmas pakalpojumi bijuši periodiski, taču konkrētus pakalpojumu saņēmējus liecinieks nenorādīja. Ar papīru lietām nodarbojies *A.A.*, sapulces *P.Š.* nav vadījis. Bet, ja vajadzējis doties uz banku vai reģistru, tad viņš gājis *(lietas II sējuma 8.-9.lapa).*

Vērtējot lietā iegūto pieteicējas sadarbības partneres pārstāvja liecību un paskaidrojumu ticamību, pirmkārt, tiesa atzīst, ka Finanšu policijai sniegtās liecības ir atzīstamas par pieļaujamu pierādījumu. Tās ir ziņas par faktiem, kuriem ir nozīme lietā, kas ierakstītas dokumentos, kas atbilst Administratīvā procesa likuma 167.pantā paredzētajam pierādīšanas līdzeklim.

Senāts jau vairākkārt ir norādījis, ka gan personas iestādē sniegtie paskaidrojumi, kas iegūti, konstatējot un vācot faktus, gan citā procesā iegūtās liecības tiesā ir atzīstamas par rakstveida pierādījumiem (*sk., piemēram, Senāta 2005.gada 13.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-235/2005 12.1.punktu, 2007.gada 26.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-154/2007 11.punktu, 2012.gada 8.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-159/2012 7.punktu*).

Apstāklis, ka liecības ir iegūtas kriminālprocesā, neliedz iespēju šo rakstveida pierādījumu izmantot un vērtēt, izskatot administratīvo lietu. *P.Š.* sniegtās liecības ir pievienotas administratīvās lietas materiāliem, pieteicējai ir bijusi nodrošināta iespēja iepazīties ar tām un izteikt savu viedokli, visnotaļ pieteicēja nav norādījusi pretējo. Tāpat tiesa nepiešķir nozīmi faktam, kādos apstākļos tika iegūtas *P.Š.* liecības. *P.Š.* ar parakstu ir apliecinājis, ka sniegtās liecības ir patiesas un sniegtas brīvprātīgi. Ja viņam bija šaubas par to, vai pareizi ir atspoguļotas viņa liecības, viņam bija tiesības atteikties tās parakstīt. Turklāt lietā nav pierādījumu, ka *P.Š.* būtu vērsies pie uzraugošā prokurora ar sūdzību par izmeklētāju negodprātīgo vai prettiesisko rīcību.

Otrkārt, tiesai no *P.Š.* liecībām un arī sniegtajiem paskaidrojumiem ir nepārprotami konstatējams, ka viņam nebija nekas zināms par darījumiem starp SIA *„/Nosaukums 2/"* un pieteicēju.

Tiesas ieskatā iesniegumi, kas iesniegti vairāk nekā pusgadu vēlāk, ir pieteicējas pārstāvju pamudinājums sniegt pieteicējas interesēm atbilstošus paskaidrojumus. Tiesa no *P.Š.* vēlāk iesniegtā iesnieguma un apliecinājuma nekonstatē, ka šādi darījumi būtu notikuši un ka viņš būtu apzināti parakstījis kādus dokumentus SIA *„/Nosaukums 2/"* vārdā.

Tieši pretēji, ne no *P.Š.* iesnieguma un apliecinājuma, ne no liecībām tiesas sēdē tiesa nekonstatē nevienu konkrētu norādi par darījumu ar pieteicēju faktisko būtību. Viņš sniedz vispārēju izklāstu par sabiedrības uzņēmējdarbību, taču tajos nav sniegtas konkrētas ziņas ne par vienu no noslēgtajiem darījumiem. Tiesa neapšauba, ka *P.Š.* varēja būt pilnvarojis citu personu rīkoties ar kādu no sabiedrības uzņēmējdarbības veidiem un varēja precīzi nepārzināt šo darījumu norisi. Proti, valdes loceklim nav jāpārzina visu noslēgto darījumu ar tās darījumu parteriem detaļas, ja noteiktu darījumu slēgšanai ir pilnvarots kāds darba ņēmējs vai cita persona. Tomēr tiesa izskatāmajā gadījumā nekonstatē, ka *P.Š.* būtu reāls valdes loceklis, kurš būtu deleģējis daļu uzņēmējdarbībai nepieciešamo darījumu slēgšanu kādai sev padotai personai. Tieši pretēji tiesai ir pamats atzīt, ka *P.Š.* nebija patiesais SIA *„/Nosaukums 2/"* uzņēmējdarbības organizētājs un īstenotājs. Arī apstāklis, ka viņu atcerējās tikai tiesas sēdē nopratinātā lieciniece *D.A.*, kas būdama *A.A.* laulātā, varēja zināt par *P.Š.* eksistenci, bet neatcerējās otrs liecinieks *D.E.*, kas klubā strādāja par garderobistu, netieši norāda uz to, ka *P.Š.* nebija patiesais saimnieks, bet gan tikai formāls dokumentu parakstītājs.

Vispārīgās frāzes par to, ka ir bijuši dažādi darījumi, nesniedzot konkrētas atbildes par to, kāda bija darījuma būtība, kas bija darījumu priekšmets un galvenie darījuma partneri, nerada tiesai pārliecību par to, ka *P.Š.* ir veicis aktīvu uzņēmējdarbību un SIA *„/Nosaukums 2/"* vārdā slēdzis darījumus ar pieteicēju.

Līdz ar to iesniegumos un arī tiesas sēdē sniegtajās liecībās paustās ziņas nav pietiekamas, lai atzītu, ka saimnieciskā darbība patiesi faktiski ir veikta. Tiesa kritiski vērtē apstākli, ka persona, kura veikusi saimniecisko darbību, neko nezina par darījumu norisi, partneriem un citām darījumu slēgšanas detaļām, piemēram, kā tika meklēti darījuma partneri, kas nodarbojās ar piegādi, kā notiek sadarbība u.tml., nedz arī par tā vadītā uzņēmuma finansēm, parādsaistībām, norēķiniem ar darījumu partneriem, darbiniekiem un citām ar uzņēmumu saistītām aktivitātēm. Kā jau tiesa minēja, tiesa atzīst par ticamu, ka persona, kuras saimnieciskā darbība ir aktīva, var aizmirst dažādu sadarbības partneru nosaukumus un to pārstāvju vārdus, arī adreses, kurās tiek piegādātas preces, ja deklarēto darījumu apjoms ir liels. Taču tiesa apšauba, ka reāla uzņēmuma amatpersona nenorāda nevienu konkrētu faktu, kas būtu pārbaudāms. Visi norādītie apstākļi kopumā tiesai liek apšaubīt faktu, ka *P.Š.* ir bijis patiesais SIA *„/Nosaukums 2/"* labuma guvējs un tās valdes loceklis.

Ņemot vērā minētos apsvērumus, tiesa, vērtējot *P.Š.* sniegto ziņu ticamību, priekšroku dod viņa Finanšu policijas pārvaldes amatpersonai sniegtajām liecībām iepretim vēlāk iesniegumā un apliecinājumā izklāstītajām ziņām.

Savukārt tā kā par tiesiski noslēgtu darījumu var atzīt tikai tādu darījumu, kas ir noslēgts ar kapitālsabiedrības valdes locekļa vai tā pilnvarotas personas noteikti izteiktu gribu, tad konkrētajos apstākļos, ja darījuma partnera amatpersona šādu darījumu esību noliedz un darījuma faktisko esamību neapliecina kādi citi pierādījumi, atzīstams, ka pieteicējas deklarētie darījumi faktiski nav notikuši. Citiem vārdiem, tiesai ir pamats uzskatīt, ka pieteicējas darījumu partnera vārdā ir veikta fiktīvu un faktiskajiem apstākļiem neatbilstošu dokumentu noformēšana. Līdz ar to SIA *„/Nosaukums 2/"* vārdā noformētie rēķini nav atzīstami par nodokļu rēķiniem likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta izpratnē.

Arī tiesas sēdē nopratinātās liecinieces *D.A.* atbilde uz pieteicēja pārstāvja jautājumu, vai viņa var apliecināt sadarbību starp SIA *„/Nosaukums 2/”* un pieteicēju reklāmas avīzes izgatavošanā, norādot, ka viņa bukletus vedusi, nemaina tiesas ieskatu, ka faktiskā pakalpojuma sniedzēja nebija SIA *„/Nosaukums 2/”*. *D.A.*, sākotnēji atbildot uz tiesas jautājumu, vai ir zināma SIA *„/Nosaukums/”*, tikai norādīja, ka tas ir saistīts ar SIA *„/Nosaukums 2/”*, bet neko konkrētāku nepaskaidroja. Tikai pēc pieteicējas pārstāvja jautājuma viņa spēja norādīt, ka bukletus atceras. Taču arī tad, ja lieciniece patiešām ir piegādājusi kādus pieteicējai nepieciešamus bukletus, pats par sevi neliecina par to, ka reklāmas avīzes izgatavotāja un izplatītāja bija SIA *„/Nosaukums 2/”*.

[12] Tāpat tiesa no lietā esošajām ziņām par SIA *„/Nosaukums 2/”* darba ņēmējiem konstatē, ka SIA *„/Nosaukums 2/”* 2009.gada decembrī un 2010.gada janvārī, februārī un martā bija vairāki desmiti darbinieku, savukārt aprīlī vairs bija tikai viens – pats valdes loceklis *P.Š. (lietas I sējuma 212.-220.lapa)*. Tiesa apšauba, ka šajā periodā nodarbinātie darba ņēmēji būtu veikuši pieteicējai sniegtā pakalpojuma faktisko izpildi. Tieši pretēji tiesai ir pamats uzskatīt, ka visi minētie darbinieki bija strādājuši naktsklubā, tas tieši izriet arī no *P.Š.* Finanšu policijas pārvaldei sniegtajiem paskaidrojumiem, kuros viņš norāda, kluba darba nodrošināšanu veica vidēji divdesmit darbinieku. *P.Š.* nevienos paskaidrojumos, ne arī liecībās nav minējis, ka kāds no darbiniekiem būtu nodarbināts reklāmas pakalpojumu īstenošanai. Tādējādi, arī ņemot vērā šo apsvērumu, tiesai ir pamats uzskatīt, ka SIA *„/Nosaukums 2/”* nebija nepieciešamo resursu reklāmas avīzes izgatavošanas un izplatīšanas pakalpojumu sniegšanai.

[13] Pieteicēja 2010.gada martā un aprīlī kā priekšnodokli atskaitījusi no SIA *„/Nosaukums 3/”* saņemtajos rēķinos norādītās pievienotās vērtības nodokļa summas Ls 353462,34 apmērā par celtniecības darbu veikšanu */adrese/*.

Valsts ieņēmumu dienests, pārbaudot ziņas par SIA *„/Nosaukums 3/”*, konstatējis, ka SIA *„/Nosaukums 3/”* 2010.gada 25.maijā izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistra sakarā ar nepatiesas informācijas sniegšanu pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā. Turklāt SIA *„/Nosaukums 3/”* deklarētajā juridiskajā adresē saskaņā ar īpašnieka sniegtajām ziņām neatrodas *(lietas I sējuma 226.lapa)*.

Tāpat atbildētājs konstatējis, ka SIA *„/Nosaukums 3/”* laika periodā no 2009.gada 28.septembra līdz 2010.gada 7.jūlijam bija reģistrēta Būvkomersantu reģistrā un ka SIA *„/Nosaukums 3/”* 2010.gada martā bija deklarēti trīs darba ņēmēji, bet aprīlī – divi.

[14] 2010.gada 11.janvārī starp pieteicēju un SIA *„/Nosaukums 3/”* noslēgts līgums par celtniecības darbu veikšanu Nr.17/KL/10, saskaņā ar kuru būvuzņēmēja – SIA *„/Nosaukums 3/”* apņēmusies simt divdesmit dienu laikā izpildīt uzdotos būvniecības darbus */adrese/*, un nodot pieteicējai pienācīgā veidā izpildītus. Šo līgumu SIA *„/Nosaukums 3/”* vārdā parakstījis *O.V. (lietas 1.pielikuma 13.-17.lapa)*.

Saskaņā ar 2010.gada 26.martā un 26.aprīlī parakstīto pieņemšanas-nodošanas aktu par izpildītajiem darbiem */adrese/*, SIA *„/Nosaukums 3/”* izpildījusi darbus tāmēs norādītajā apmērā *(sk. lietas 1.pielikumu).*

Atbilstoši parakstītajām tāmēm dzīvokļos veikti dažādi remontdarbi: lamināta un flīžu montāža, tapešu līmēšana un krāsošana, sienu pirmapstrāde, griestu špaktelēšana, slīpēšana, krāsošana u.tml. *(sk. lietas 1.pielikumu).* Secīgi izrakstīti rēķini par remontdarbiem saskaņā ar līgumu Nr.17/KL/10 *(lietas 1.pielikuma 18.-28.lapa).*

[15] Pārbaudes ietvaros konstatēts, ka SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersona *O.V.* Finanšu policijas pārvaldei 2010.gada 1.jūnijā sniegtajās liecībās norāda, ka par amatpersonu kļuvis pēc trešās personas lūguma. Persona vārdā Saša aizveda *O.V.* pie notāra, pateica, kas jārunā un jādara. SIA *„/Nosaukums 3/”* vārdā pielikumā Nr.1 un Nr.2 norādītos darījumus nav slēdzis un nav veicis, kā arī nevienu nav pilnvarojis rīkoties savā vārdā. Viņam nav zināmi arī pielikumā Nr.1 un Nr.2 uzskaitītie uzņēmumi, nezina, kur tie atrodas un ar ko tie nodarbojas *(lietas I sējuma 138.-139.lapa).*

Savukārt 2010.gada 22.oktobrī sniegtajos paskaidrojumos Finanšu policijas pārvaldes izmeklētājai *O.V.* norādījis, ka viņam piespiedu kārtā likts ierasties Finanšu policijas pārvaldē, kur uzdevuši jautājumus saistībā ar viņam piederošo uzņēmumu SIA *„/Nosaukums 3/”*. Pirms nopratināšanas viņam norādīts, ja viņš neapstiprinās Finanšu policijas rīcībā esošo informāciju, viņu var aizturēt uz divām diennaktīm vai apcietināt, ko šobrīd *O.V.* uztver kā draudus. Viņš atradies Finanšu policijas pārvaldē vairāk nekā piecas stundas. Pēc šāda spiediena, būdams otrās grupas invalīds un medikamentu ietekmē, piekritis tam, kas bija uzrakstīts protokolā *(lietas I sējuma 147.lapa)*.

Secīgi sagatavots apliecinājums, ar kuru *O.V.* un *S.M.* apliecina, ka visus apliecinājumā norādītos darījumus apliecinošos dokumentus (līgumus, rēķinus, pavadzīmes, pieņemšanas-nodošanas aktus un tāmes) ir parakstījuši. Visus dokumentus ir parakstījuši paši, apzinoties tiesības un pienākumus, ko uzņēmušies. Tāpat viņi apliecina, ka visi darījumi ir faktiski notikuši, darījumus apliecinošie dokumenti ir sastādīti, visi norēķini veikti, ņemot vērā pieteicējas pasūtījumus un SIA *„/Nosaukums 3/”* ar savu darbaspēku un resursiem sniegtos pakalpojumus un veiktos darbus. Apliecina, ka SIA *„/Nosaukums 3/”* ir izpildījusi visas saistības un pieteicēja ir pilnībā norēķinājusies. Apliecinājumu 2010.gada 28.oktobrī parakstījis *O.V.* un 29.oktobrī *S.M. (lietas I pielikuma 1.-5.lapa).*

Tiesa līdzīgi kā attiecībā uz *P.Š.* sniegtajām liecībām nepiešķir nozīmi vēlāk *O.V.* sniegtajai vēstulei Finanšu policijas pārvaldei par to, ka liecības ir sniegtas draudu ietekmē un piespiedu kārtā. *O.V.* ar parakstu ir apliecinājis, ka sniegtās liecības ir patiesas un sniegtas brīvprātīgi. Savukārt, ja viņam bija šaubas par to, vai pareizi ir atspoguļotas viņa liecības, viņam bija tiesības atteikties tās parakstīt. Turklāt lietā nav pierādījumu, ka *O.V.* būtu vērsies pie uzraugošā prokurora ar sūdzību par izmeklētāju negodprātīgo vai prettiesisko rīcību.

Tāpat tiesa no lietā esošajiem materiāliem, proti, *O.V.* paskaidrojumiem un liecībām neizriet, ka viņam bija zināms par SIA *„/Nosaukums 3/”* veikto saimniecisko darbību, tostarp darījumiem ar pieteicēju.

Tiesas ieskatā apliecinājums, kas iesniegts vairāk nekā pusgadu vēlāk, turklāt, kuru saturs ir analogs *P.Š.* sniegtā apliecinājuma saturam, tiesas ieskatā ir tāds pats pieteicējas pārstāvju pamudinājums sniegt pieteicējas interesēm atbilstošus paskaidrojumus un apliecināt pieteicējai nepieciešamo darījumu esības faktu. Tiesa arī no *O.V.* vēlāk Valsts ieņēmumu dienestam iesniegtajiem iesniegumiem nekonstatē, ka šādi darījumi būtu notikuši un ka viņš būtu apzināti parakstījis kādus dokumentus SIA *„/Nosaukums 3/"* vārdā. Tieši pretēji ne *O.V.* iesniegumā, ne vēlāk iesniegtajā darījumu apliecinājumā nav norādīts neviens konkrēts fakts par SIA *„/Nosaukums 3/"*, tās darbību, darba ņēmējiem, darījumiem, saistībām pret pieteicēju u.tml. Fakts, ka *O.V.* ir parakstījis apliecinājumu, kurā uzskaitīti darījumus attaisnojoši dokumenti, pats par sevi nepierāda, ka *O.V.* bija zināms darījumu saturs un būtība. Vēl vairāk, tiesai ir pamats uzskatīt, ka *O.V.* līdz apliecinājuma parakstīšanas brīdim vispār par šādu darījumu esību nebija nekas zināms. Arī apstāklis, ka *O.V.* bija izvairījies un nebija ieradies uz tiesas sēdēm pēc tiesas izsaukuma, netieši apliecina faktu, ka *O.V.* nebija veicis uzņēmējdarbību SIA *„/Nosaukums 3/"* vārdā un viņam par tās vārdā noslēgtajiem darījumiem nekas nebija zināms.

Līdz ar to tiesa arī attiecībā uz *O.V.* apliecinājumā sniegtajām ziņām norāda, ka arī to saturs nav pietiekams, lai atzītu, ka saimnieciskā darbība SIA *„/Nosaukums 3/"* vārdā patiesi faktiski ir veikta.

Savukārt uzklausot *S.M.* liecības *(lietas I sējuma 172.-177.lapa)*, tiesa neapšauba, ka minētā persona varēja fiziski piedalīties kaut kādu remontdarbu fiziskā izpildē vai organizēšanā. Taču minētais apstāklis pats par sevi nav pietiekams, lai atzītu, ka darījuma faktisko izpildi īstenoja tieši SIA *„/Nosaukums 3/"*.

*S.M.* bijis SIA *„/Nosaukums 3/"* valdes loceklis divus mēnešus viena gada ietvaros, jo turpmākai darbībai nav pieticis naudas. Liecinieks tiesas sēdē liecināja, ka pieteicēja cēla māju */adrese/*. Tur bija sešas mājas, liels komplekss, kur bija celtniecība. Liecinieks bijis sadarbības iniciators. Lieciniekam pazīstama persona *S.K.* teicis, ka *V.* (pieteicējas pārstāvis) ceļ māju, un iepazīstinājis ar viņu *S.M.*. Vēlāk lieciniekam bija naudas problēmas. Tad liecinieks iepazīstināts ar *O.V.*, kuram pārrakstījis uzņēmumu. *O.V.* iedevis *S.M.* Ls 500, vēlāk vēl ieguldījis naudu. Liecinieks nav vēlāk bijis oficiāls darba ņēmējs, bet saglabājis iespēju strādāt. *S.M.* darbu realizēšanai bija piesaistīti apakšuzņēmēji: viena Latvijas un viena Lietuvas firma, kur abās bija kādi seši cilvēki. Nosaukumus liecinieks neatcerējās. Taču ar materiālu iegādi *S.M.* nodarbojies pats, preci iepērkot, piemēram, veikalā „Depo", „MNL". Neesot uzreiz iepirkuši daudz materiālu, jo remontējuši pa dzīvokļiem: špaktelējuši, krāsojuši, taisījuši riģipša sienas un grīdas. Materiālus parasti piegādājis pats veikals. Tāmes gatavojis pasūtītājs, ar *V.* norunājuši cenu, kvalitāti, krāsu, darba apjomu. Tālāk liecinieks braucis uz veikalu, skatījies, cik maksās. Teicis *V.* cenu, ja neapmierināja, tad meklējis citā vietā. Remontdarbu pieņemšana notikusi tā, ka, darījuši to, par ko bija vienojušies, piemēram, grīdu taisījuši, sienas krāsojuši, tad nācis *V.* skatīties, vai viss apmierina, uzreiz arī parakstīti pieņemšanas nodošanas akti. Ar viņu kopā bijuši vēl cilvēki, kurus liecinieks nezināja. Viena mēneša laikā remontēti aptuveni 30 līdz 40 dzīvokļi ar vidējo platību 30 līdz 50 kv.m. Vienlaicīgi remontēti pieci dzīvokļi, vienā objektā strādājuši vidēji desmit līdz piecpadsmit

cilvēki. Citu uzņēmējdarbības veidu nebija, nebija arī citu darījuma partneru, kāds bija apgrozījums, liecinieks nezināja. Grāmatvedības atskaites gatavojusi grāmatvede Marina.

Tiesa ņem vērā apstākli, ka 2010.gada martā SIA *„/Nosaukums 3/"* bija reģistrēti trīs darbinieki, *O.V.*, *S.M.* un *V.G. (V.G.)*, savukārt aprīlī tikai divi, jo *S.M.* darba tiesiskās attiecības ar SIA *„/Nosaukums 3/"* jau bija pārtraucis *(lietas I sējuma 221.-222.lapa)*. Tiesa neapšauba faktu, ka ir iespējams veikt interjera darbus (iekštelpu remontu) ar maziem resursiem, nepiesaistot lielas brigādes. Taču, ņemot vērā lielo dzīvokļu skaitu un termiņus, kādos darbi bija jāizpilda, tiesa apšauba SIA *„/Nosaukums 3/"* spēju tās uzņemtās saistības izpildīt norādītajā termiņā un pienācīgā kvalitātē. Savukārt ne *O.V.*, ne *S.M.* nav norādījuši kādus konkrētus apakšuzņēmējus, kas būtu piesaistīti minēto darbu izpildē. Norādes par to, ka bija lietuviešu un latviešu firmas, ir nepietiekamas, lai atzītu, ka tiešām bija noslēgti kādi apakšuzņēmuma līgumi. SIA *„/Nosaukums 3/"* šādus darījumu apliecinošus dokumentus nav iesniedzis. Arī *S.M.* nekonkrētās un neskaidrās liecības par to, kādā veidā tika panākta vienošanās par darbu izmaksām, kāda bija uzņēmuma peļņa, kādā secībā tika remontēti dzīvokļi, kur tika iegādāti dzīvokļu remontam nepieciešamie materiāli un kas veica to piegādi, nerada tiesai pārliecību, ka *S.M.* kā valdes loceklis un vēlāk arī darba ņēmējs būtu piedalījies reālā būvniecības pakalpojuma sniegšanā.

Turklāt tiesa kritiski vērtē, ka vairāk nekā 92 dzīvokļu remontam nepieciešamie būvmateriāli tiktu iegādāti būvniecības preču lielveikalos, nevis pie dažādu būvmateriālu vairumtirgotājiem un dīleriem. Arī *S.M.* pretrunīgās un nekonkrētās liecības par to, kādu apstākļu dēļ un kādā periodā SIA *„/Nosaukums 3/"* tika pārdota *O.V.* un par kādu atlīdzību, tiesai liek apšaubīt, ka abas minētās personas būtu reāli veikušas saimniecisko darbību sabiedrības vārdā. Tiesa pretēji *S.M.* liecinātajam apšauba, ka sabiedrībai, saņemot šāda mēroga pasūtījumu, varētu rasties tādas finansiālas problēmas vai pat zaudējumi, ka sabiedrības bijušais īpašnieks un valdes loceklis būtu gatavs atdot savu firmu citai personai par simbolisku atlīdzību.

Tāpat tiesa arī no tiesas sēdē nopratinātā lieciniekа *V.G.*, kas bija SIA *„/Nosaukums 3/"* darba ņēmējs pārbaudāmajā periodā, liecinātā negūst pārliecību, ka tieši SIA *„/Nosaukums 3/"* bija remontdarbu izpildītāja *(lietas I sējuma 230.-231.lapa)*.

Liecinieks gan atcerējās, ka bija tāda firma SIA *„/Nosaukums 3/"*, kas nodarbojās ar celtniecību, taču *O.V. V.G.* nezināja. Liecinieks tiesas sēdē norādīja, ka vadījis darba drošības instruktāžu kādiem sešiem cilvēkiem, stāstījis, kādi darba drošības noteikumi jāievēro, veicot darbus. *V.G.* nemācēja teikt, vai tie bija tieši SIA *„/Nosaukums 3/"* darbinieki, vai piesaistītas citas fiziskas personas.

Tiesa neapšauba, ka faktiski ir veikta dzīvokļu */adrese/*, remontdarbu izpilde, ko pieteicējas ieskatā apliecina lietā esošie dzīvokļu apraksti un fotogrāfijas, taču ir apšaubāms, ka remontdarbus ir veikusi tieši SIA *„/Nosaukums 3/"*.

Papildus minētajam darījumu faktisko esību padara apšaubāmu apstāklis, ka 2010.gada 11.janvāra līgumā Nr.17/KL/10, kas tika noslēgts starp pieteicēju un SIA *„/Nosaukums 3/"*, preambulā kā SIA *„/Nosaukums 3/"* valdes loceklis norādīts *O.V.*, savukārt līgumu parakstījusi persona norādīts *S.M.* Tā kā *O.V.* par SIA *„/Nosaukums 3/"* valdes locekli kļuva tikai 2010.gada 12.februārī, nav saprotams, kā starp pieteicēju un SIA *„/Nosaukums 3/"*

noslēgtajā līgumā kā valdes loceklis varēja būt norādīta tobrīd vēl valdi nepārstāvoša persona. Tā kā tiesa neguva ticamu izskaidrojumu par minēto faktu ne no pieteicējas pārstāvja, ne arī paša *S.M.*, tiesa šķiet ticamāks fakts, ka tika noformēti dokumenti agrāk notikušiem faktiem.

[16] No likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.panta kopsakarā ar likuma 15.panta pirmās daļas 4., 5. un 11.punktu izriet nepārprotams nodokļu maksātāja pienākums ar ticamiem argumentiem un pierādījumiem pamatot savu deklarēto darījumu esību. Pierādījumu nodrošināšanas nasta lielā mērā gulstas uz nodokļu maksātāju, jo nodokļu administrēšana primāri balstās uz faktiem, ko persona iesniedz un kurus apstiprina personas nodrošinātie pierādījumi. Savukārt, ja persona nespēj nodrošināt darījuma fakta patiesumu apliecinošus ticamus pierādījumus, Valsts ieņēmumu dienests, vērtējot visus pierādījumus kontekstā ar audita materiāliem, ir tiesīgs personas pierādījumus neatzīt par ticamiem un attiecīgi neatzīt deklarētos darījumus.

Līdz ar to tas vien, ka ir tikuši noformēti pieteicējas ieskatā darījumus apliecinoši pierādījumi – pavadzīmes un rēķini, pats par sevi nenozīmē, ka šajos dokumentos ietvertās ziņas ir uzskatāmas par absolūti patiesām un nav apšaubāmas. Tikai vērtējot visus lietas materiālus to savstarpējā kopumā un kopsakarā, ir izsecināms, vai personas deklarētie darījumi varēja faktiski būt notikuši. Ja no dokumentiem un citiem pierādījumiem lietā nav objektīvi saprotams, kā konkrētais darījuma partneris varēja izpildīt tai pasūtītos pakalpojumus vai īstenot preču piegādes, ir apšaubāms, ka darījumi faktiski ir notikuši.

Tiesa no lietas materiāliem nav guvusi objektīvu priekšstatu, ka pieteicējas deklarētie darījumi ar SIA *„/Nosaukums 2/"* un *„/Nosaukums 3/"* faktiski būtu notikuši. Savukārt pieteicēja nav nodrošinājusi ticamus pierādījumus, kas atspēkotu Valsts ieņēmumu dienesta secināto.

Ņemot vērā lietā konstatēto apstākļu kopumu, tiesai ir pamats uzskatīt, ka pieteicējas darījumu partneru vārdā ir veikta fiktīvu un faktiskajiem apstākļiem neatbilstošu dokumentu noformēšana. Līdz ar to pieteicējas iesniegtie rēķini un pavadzīmes nav atzīstami par nodokļu rēķiniem likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta izpratnē.

[17] Eiropas Savienības tiesa ir atzinusi, ka priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības ir pievienotās vērtības nodokļa mehānisma neatņemama sastāvdaļa un principā nevar tikt ierobežotas. Tās ir izmantojamas nekavējoties attiecībā uz visiem ar darījumiem saistītajiem nodokļiem (*sk. Eiropas Savienības tiesas 2006.gada 6.jūlija sprieduma apvienotajās lietās Nr.C-439/04 un Nr.440/04 Axel Kittel 42.punktu*). Uzņēmējiem, kas dara visu, ko no tiem saprātīgi varētu pieprasīt, lai nodrošinātu, ka to darījumi neveido daļu no shēmas, kurās ietilpst pievienotās vērtības nodokļa vai kādas citas krāpšanas darījums, ir jāvar paļauties uz šo darījumu likumību, neriskējot zaudēt savas tiesības atskaitīt priekšnodoklī samaksāto pievienotās vērtības nodokli (*turpat, 51.punkts*). Nodokļa maksātāja, kas veic darījumus, tiesības atskaitīt priekšnodoklī samaksāto pievienotās vērtības nodokli nevar ietekmēt arī tas, ka piegādes shēmā, kurā ietilpst šie darījumi, cits darījums, kas, nodokļa maksātājam par to neko nezinot, ticis veikts pirms vai pēc nodokļa maksātāja veiktā darījuma, ir saistīts ar pievienotās vērtības nodokļa izkrāpšanu. Turpretim nodokļa maksātājs, kurš zināja vai kuram

bija jāzina, ka, slēdzot darījumu, tas piedalās ar krāpšanos ar pievienotās vērtības nodokli saistītā darbībā, ir krāpšanās dalībnieks, turklāt neatkarīgi no tā, vai viņš gūst labumu vai nē. Šādos gadījumos atskaitīšanas tiesību izmantošana ir atsakāma (*turpat, 59.punkts*).

Tiesa piekrīt, ka pieteicēja var nezināt, kā tieši tās darījuma partneris izpildīja uzņemtās saistības, tāpat kā pieteicēja var nezināt savu sadarbības partneru tālākos sadarbības partnerus. Proti, ja tiešie sadarbības partneri saviem pakalpojumu vai preču piegādes saņēmējiem atklātu savus apakšuzņēmējus, sadarbībai jeb starpniecībai zustu jēga. Tomēr pieteicējai ir iespējams pārliecināties, vai vispār šādi pakalpojumi tiek sniegti. Savukārt, ja šādi pakalpojumi tiek sniegti, tikai šo pakalpojumu vai piegāžu faktiskais izpildītājs ir cita persona, nevis attaisnojuma dokumentos norādītā, lai atzītu, ka pieteicēja ir bijusi ļaunprātīga, katrā konkrētajā gadījumā ir jāvērtē visu lietā esošo apstākļu kopums.

Tiesa ņem vērā, ka pieteicējai ar SIA *„/Nosaukums 2/"* un SIA *„/Nosaukums 3/"* pāris mēnešu laikā ir bijuši vairāki darījumi par ievērojamu summu, par kuru faktisko norisi neviena persona (ne pieteicējas valdes loceklis audita laikā, ne apstrīdēšanas iesniegumā, ne pārstāvis tiesā, ne arī nopratinātie darījuma partneru pārstāvji) nav spējusi sniegt loģisku izklāstu. Tiesa nekonstatē nevienu konkrētu faktu par darījumu esību, proti, jebkādas detaļas, kas liecinātu par darījumu faktisko norisi. Arī apstāklis, ka pieteicējas valdes loceklis nevienu reizi nebija ieradies uz tiesas sēdi, lai tiesai izklāstītu savus apsvērumus un sniegtu paskaidrojumus par to, kā tika atrasti konkrētie darījuma partneri, kā tika panākta vienošanās, netieši liecina par to, ka pieteicējas pārstāvim bija zināms, ka attaisnojuma dokumentos norādītie darījuma partneri nav patiesie pakalpojuma sniedzēji un preces piegādātāji. Līdz ar to atzīstams, ka pieteicēja zināja, ka grāmatvedības dokumenti ir nepatiesi un ka fiktīvu pakalpojumu sniegšana ietilpst pieteicējas un SIA *„/Nosaukums 2/"* un SIA *„/Nosaukums 3/"* kopīgi īstenotā shēmā.

[18] Tādējādi, ņemot vērā spriedumā secināto, tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti konstatējis, ka pieteicēja nepamatoti iekļāvusi pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās priekšnodokļa atskaitījumos darījumus ar SIA *„/Nosaukums 2/"* un SIA *„/Nosaukums 3/"*. Līdz ar to pieteicējai pamatoti samazināts no budžeta atmaksājamais pievienotās vērtības nodoklis Ls 5040,55 apmērā, kā arī papildus nomaksai budžetā aprēķināts pievienotās vērtības nodoklis Ls 86874,99 apmērā.

Tāpat tiesa konstatē, ka pieteicējai pamatoti papildus nomaksai budžetā aprēķināta nokavējuma nauda Ls 10241,36 apmērā par savlaicīgi nesamaksāto pievienotās vērtības nodokli.

[19] Ņemot vērā spriedumā izklāstītos apsvērumus, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums ir pamatots, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, tiesa

**nosprieda:**

**noraidīt** sabiedrības ar ierobežotu atbildību *„/Nosaukums/”* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2011.gada 7.marta lēmuma Nr.22.4.6/15878 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma pieņemšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* L.Paegļkalna

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese L.Paegļkalna
Rīgā 2012.gada 19.decembrī